

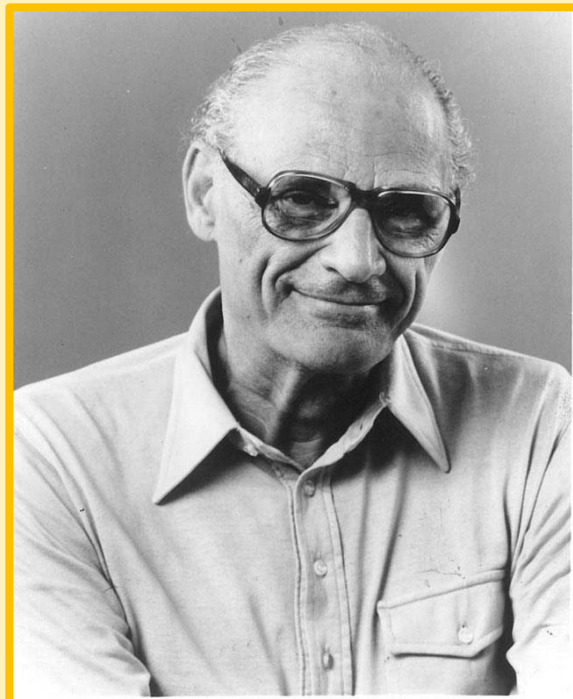
ARTHUR MILLER (1915 – 2005)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
v ÚSTÍ NAD LABEM

100. výročí narození

Americký dramatik, spisovatel a esejista.

Narodil se **17. října 1915** v New Yorku. Studoval na Michiganské univerzitě a od studentských let se věnoval literární činnosti jako autor divadelních a rozhlasových her, filmový scénárista a publicista. V roce 1938 se podílel na práci Federálního divadelního projektu. Druhé světové války se nezúčastnil pro své zranění, ale psal reportáže z vojenského prostředí, které publikoval v roce 1944 pod názvem *Situace normální*. V roce 1945 spolupracoval jako scénárista na dokumentárním filmu *Příběh amerického vojáka*. Patřil mezi autory, kteří se programově snažili rozbít představy o Americe jako o ráji. Byl členem Komunistické strany USA, v padesátých letech se stal terčem Výboru pro neamerickou činnost, vedeného senátorem Josephem McCarthym. Později se angažoval ve prospěch uvězněných spisovatelů v nesvobodných zemích, byl také předsedou Mezinárodního PEN klubu. V letech 1956 – 1961 byl manželem Marilyn Monroe. V roce 1962 se znovu oženil, jeho manželkou a celoživotní partnerkou byla Inge Morath, významná fotografka. Zemřel **10. února 2005** v Connecticutu.

Jeho společenskokritické hry byly ovlivněny zejména H. Ibsenem a W. Shakespearem. Významnou hrou, za kterou získal **Pulitzerovu** cenu, bylo drama **Smrt obchodního cestujícího** z roku 1949. V roce 1985 byl dle této hry natočen televizní film v hlavní roli s Dustinem Hoffmanem. Kritika americké společnosti se objevovala v jeho hře **Zkouška ohněm** z roku 1953 (česky také pod názvem *Čarodějky ze Salemu*), jejímž tématem byl salemský proces proti čarodějnicím ze 17. stol. Hra narážela alegoricky na dění v USA, kde probíhalo vyšetřování Výboru pro neamerickou činnost a kdy byl Miller odsouzen za pohrdání soudem. V roce 1961 vychází dílo **Mustangové**, které bylo předlohou pro filmový scénář stejnojmenného filmu v hlavní roli s Marilyn Monroe. V roce 1977 napsal **Arcibiskupův strop**, jehož děj se odehrává v komunistickém Československu.

Za svou literární činnost získal Arthur Miller další řadu uznání a ocenění: Olivier Award, Primetime Emmy Award, Literární cena prince asturského (2002), Four Freedoms Award, Praemium Imperiale.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

MILLER, Arthur: *Jana; Po pádu; Už tě nepotřebuju* (český překlad)

MILLER, ARTHUR: *Zákruty času* (slovenský překlad)

MILLER, Arthur: *Collected plays 1944 – 1961*

Seznam výročí narození (*) a úmrtí (+) osobností spjatých s našimi dějinami, vědou, kulturou, technikou a dalšími oblastmi najdete na: <http://libri.cz/databaze/kalendarium/>

